

**Моніторинг
виконання Плану заходів щодо запобігання булінгу (цькуванню) та
будь-яким іншим проявам насилля у
Мартусівській початковій школі
за 2024/2025 навчального року**

Відповідно до абзацу дев'ятої частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», згідно з [пунктом 8](#) Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 №293 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладах освіти», наказу по закладу освіти №160-о від 05.09.2024 «Про організацію роботи з питань запобігання та протидію булінгу (цькування) в Мартусівській початковій школі філії Ревненського ліцею 2024/2025 навчального року» були проведені моніторингові дослідження та проаналізовано виконання плану заходів за 2024/2025 навчального року.

Метою дослідження було: визначення та реалізація необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення, визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та /або усунення потенційних ризиків його виникнення.

Сприяння запобіганню та протидії булінгу в закладі освіти здійснювалось для всіх учасників освітнього процесу. У закладі освіти розроблені та оприлюднені заходи щодо протидії булінгу (цькування), функціонують правила поведінки учасників освітнього процесу. Розроблений алгоритм дій щодо реагування на випадки булінгу, створена постійно-діюча комісія з розгляду заяв чи повідомлень про випадки булінгу.

Педагогами створені у групах/класах комфортні, безпечні, доступні та нешкідливі умови розвитку, виховання, навчання дітей і праці, забезпечена психологічна та фізична безпека учасників освітнього процесу, нетерпиме ставлення до насильницьких моделей поведінки. Педагоги формують в учасників освітнього процесу усвідомлення булінгу, як порушення прав людини, активно сприяють запобіганню булінгу та створенню безпечного освітнього середовища для усіх учасників освітнього процесу.

Педагоги уважні, відкриті, комунікабельні, постійно підтримують контакт із батьками, надають їм поради, консультації, враховують індивідуальні особливості кожної дитини, кожної сім'ї. У цьому напрямку налагоджена взаємодія між батьками, педагогами та практичним психологом. Батьки, зокрема, і за рекомендацією педагогів, звертаються за консультаціями до психологічної служби з таких питань: налагодження внутрішнього сімейного мікроклімату; розвиток емоційного інтелекту здобувачів освіти; важливість участі обох батьків у проведенні дозвілля для становлення особистості дитини;

налагодження взаємостосунків між дітьми в сім'ї та подолання ревнощів між ними та інші.

На виконання ст.30 Закону України «Про освіту» оприлюднена інформація про План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладах освіти», Порядок подання та розгляду (з дотриманням приватності) заяв поро випадки булінгу (цькування у закладі освіти), Порядок реагування про доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб причетних до булінгу (цькуванню).

Зважаючи на те, що освіта за потреби здійснюється з використанням дистанційних технологій, учнів приваблює онлайн простір, тому актуальним стало проведення профілактичних заходів, які пов'язані з кібербулінгом. З дітьми дошкільного віку практичним психологом було проведене заняття «Моя перша подорож безпечним онлайн простором», з учнями 1-2 класів був проведений профілактичний урок «Моя суперсила безпека в інтернеті», для 3-4 класів був проведений тренінг «Онлайн загрози в час війни, як захистити себе?», які дали можливість стати більш обізнаними в сприйманні різного роду інформації.

З метою профілактики булінгу педагогами щоденно проводилось «ранкове коло», яке налаштовувало дітей на доброзичливість та розвивало толерантність у відношенні один до одного, згуртованість. Такий вид роботи був націлений на створення доброзичливою атмосфери в класі. Вихователями з дітьми дошкільного віку під час «ранкового кола» обговорювали теми: «Як багато тут нас друзів», «Я мамин помічник», «Славні малята –хлопчики, дівчата», «Я маю право на любов та піклування».

У рамках тематичних тижнів піднімалась тема протидії булінгу. До проведення яких в середньому було залучено 22 дітей дошкільного віку, 50 учня початкової школи та їх батьки, 10 працівників закладу освіти.

Проведено Всеукраїнський тиждень з протидії булінгу, акція «16 днів проти насильства» в рамках яких і із здобувачами освіти педагогами були проведені інтерактивні бесіди «Будемо дружити» (для дітей раннього та молодшого дошкільного віку), інтерактивну бесіду «Моя перша подорож безпечним онлайн простором» (для дітей середнього та старшого дошкільного віку), профілактичне заняття «Я» вміє дружити» (з учнями 1-2 класів), «Я» вміє керувати своїми емоціями» (з учнями 3-4 класів). В ході проведених заходів діти вчилися керувати емоціями, вчилися поважати думку інших , проявляти емпатію, співчуття. Тиждень протидії булінгу був спрямований на виховання почуття власної гідності, виховання почуття емпатії та співпереживання.

Проведена акція «16 днів проти насильства» була направлена на привернення уваги батьківського суспільства до проблем подолання насильства у сім'ї, жорстокого поводження з дітьми, протидії торгівлі людьми та захисту прав жінок. Вихователі провели просвітницько-розвивальні заняття для здобувачів освіти дошкільного підрозділу, а саме: «Будемо дружити в мирі й дружбі жити» (для дітей раннього та молодшого дошкільного віку),

розвивальне заняття з елементами арт терапії «Моя перша подорож безпечним онлайн простором» (для дітей середнього та старшого дошкільного віку) та із здобувачами освіти початкової школи, а саме: розвиваючого квесту «Онлайн загрози в час війни: як захистити себе?» (з учнями 1-2 класів), гри «Руйнівники фейків», заповнення «Картки добрих справ» (з учнями 3-4 класів) учні засвоїли інформацію про види та прояви насильства, вчилися керувати емоціями після пережитих негативних подій.

Упродовж звітнього періоду з батьками здобувачів освіти проводилась просвітницька робота. Були розроблені та розповсюджені серед батьківської спільноти інформаційні буклети «Як приборкати Змія Горинича, що варто знати про дитячу агресію?», «Дитинство без насильства» були розміщені в батьківських групах у випадках насильства та пам'ятки для батьків про порядок реагування на випадки булінгу, «Як запобігти насильству над дітьми».

Всі ці заходи були спрямовані на просвіту педагогів, батьків та здобувачів освіти щодо розвитку навичок протидії суспільному тиску, пошук шляхів виходу із складних ситуацій, формування відповідальної та безпечної поведінки.

За 2024/2025 навчального року заяв про випадки булінгу у закладі освіти не надходило.

План заходів щодо запобігання булінгу (цькуванню) та будь-яким іншим проявам насилля в закладі освіти за 2024/2025 навчального року виконаний в зазначені терміни.

У зв'язку із вищезазначеним, рекомендовано педагогам й надалі продовжувати будувати взаємодію із здобувачами освіти засновану на принципах особистісно орієнтованої моделі. Підбирати засоби взаємодії та впливу, що підкреслюють повагу до особистості дитини. Уникати у спілкуванні з дітьми використання негативних ярликів і замінити уже існуючі на позитивні, тобто такі, що підкреслюють позитивні риси особистості та прояви її поведінки та сприяють створенню атмосфери доброзичливості, чуйності, тактовності.

Юлія БОВА

15.05.2025

